

Styrelsen for Forskning og Innovation
Bredgade 40
1260 København K
Att. Vibeke Grønvall Kristensen

Fremsendt pr. e-mail til INNOplus@fi.dk og vgk@fi.dk

AC's forslag til indsatsområder i INNO+

AC har fra styrelsen modtaget invitation til at bidrage til en idégenereringsproces, der skal føre til et samlet videngrundlag til brug for inspiration og prioriteringer af strategiske investeringer i innovation, INNO+.

AC vil gerne bidrage til processen og har inddraget medlemsorganisationerne i idégenerering og idéformulering af en række indsatsområder. Vedhæftet findes således en beskrivelse af 5 konkrete forslag til INNO+-indsatsområder (og ét eftersendes), som følger den ønskede skabelon

- Færre patienter med alvorlige psykiske bivirkninger af somatisk sygdom
- Kompetencer der styrker grøn omstilling
- Udvikling af eksportkoncepter for små og mellemstore virksomheder
- Øget fastholdelse i og udbytte af uddannelse af indvandrerdrøge
- Metoder til begrænsning af recidivet blandt kriminelle
- Evidensbaserede modeller for privat-offentligt samarbejde (udfyldt skabelon eftersendes)

Det skal understreges, at indsatsområderne er i uprioriteret rækkefølge.

Flere af indsatsområderne er blevet til på initiativ fra AC's medlemsorganisationer, og AC skal bemærke, at det forekommer besynderligt, at de AC-organisationer, som har bidraget selvstændigt til FORSK2020-processen, ikke tilsvarende er inviteret til at bidrage til denne proces.

AC ser frem til at deltage i den videre proces med at fokusere og udbygge INNO+-indsatsområderne. Uddybende spørgsmål til de fremsendte indsatsområder kan stiles til undertegnede, men der kan senere i processen blive behov for at inddrage medlemsorganisationerne.

Med venlig hilsen

Karen Skytte, D: 22 49 58 65, ks@ac.dk

Den 15. februar 2013
Dok.nr.
ks/ka

AKADEMIKERNES
CENTRALORGANISATION

THE DANISH CONFEDERATION
OF PROFESSIONAL ASSOCIATIONS

Postboks 2192
Nørre Voldgade 29
DK - 1017
København K.

T +45 3369 4040
F +45 3393 8540

E ac@ac.dk
W www.ac.dk

Evidensbaserede modeller for privat-offentligt samarbejde
Forslagets prioritet Der er ikke prioriteret mellem AC's forslag til indsatsområder
Resumé <p>Tankerne bag samspil mellem en innovativ og smidig privat sektor på den ene side og en velfungerende og udviklingsorienteret offentlig sektor på den anden side er veludviklede. Det gælder i form af udviklingsdrivende, intelligent offentlig efterspørgsel, i form af optimering af sammenhæng mellem byggeri og drift samt i form af effektiv kapitalfremskaffelse. Men der er behov for at få udløst potentialerne gennem effektive og brugbare koncepter, der netop udnytter de gensidigt stærke kompetencer i sektorerne.</p> <p>Indsatsområdet knytter an til FORSK2020-visionen om et effektivt og konkurrencedygtigt samfund.</p>
Udfordring og muligheder <p>I lande som Danmark med store offentlige institutioner og mange kollektivt funderede infrastruktur- og velfærdsløsninger, er der en meget stor mulighed for at medvirke til en optimering af den private sektors udviklingsforhold gennem tilrettelæggelsen af offentlige investeringer.</p> <p>Tilsvarende er der for den private sektor store muligheder for at medvirke til at optimere den offentlige sektors ressourceforbrug til såvel investeringer som drift af infrastruktur- og velfærdsløsninger.</p> <p>De sædvanlige udbyder- og udførerroller rummer ikke den logiske symbiose af muligheder for de to sektorer, fordi den sædvanlige rollefordeling skaber suboptimering. Muligheden er at udvikle investerings- og driftsformer, der skaber en samlet projektoptimering, der giver hver sektor deres fordele.</p> <p>Mulighederne for offentlige-private partnerskaber er afprøvet gennem de sidste tiår i en række typisk nordeuropæiske lande med Storbritannien som initierende land. I Danmark har arbejdet hvilet på de samme tankegange og modeller for samarbejdet, som har været afprøvet i udlandet. Svagheden ved modellerne er, at de hver gang har været tæt på unikke i deres form, og de har derfor – også af den grund – været vanskelige at udtrække en mere systematisk lære af.</p> <p>Der er behov for intensive studier og modeludvikling for at skabe de modeller, der overbevisende kan realisere de logiske muligheder på samlet optimering, som alle iværksatte modeller har bygget på.</p> <p>Senest har en række danske pensionskasser meldt sig som interesserede og særdeles kapitalstærke partnere i udformningen og afprøvningen af langsigtede investerings- og driftsopgaver. Muligheden for at indhente stabile erfaringer i stor skala og udvikling af troværdige modeller må ikke forskertses.</p>

Målsætning <p>Der skabes klar dokumentation til understøttelse eller afkræftelse af de teoretisk baserede modeller, der i aktuelt danner grundlaget for større offentligt-private partnerskaber, således at der kan arbejdes videre med samarbejder på et fælles og evidensbaseret grundlag, der har tilsvarende prognostisk (u)sikkerhed, som konkurrerende modeller for offentlige investeringer og drift.</p>
Innovationsbehov <p>Området er præget af en række logisk baserede forventninger og teorier, men den funktion, der skal gøre det muligt at sikre en tilfredsstillende forudsigelighed i samarbejdsprojekternes økonomi over et langt tidsforløb, er ikke afdækket.</p> <p>Der er et stærkt behov for at afdække en sådan funktion baseret på gennemførte projekter og analyser af disses enkeltelementer, således at der kan opbygges modeller med større og mindre forudsigelighedsfaktorer og tilsvarende muligheder for afdækning af risici.</p>
De danske forudsætninger <p>Vi har i Danmark nogle særlige forudsætninger for et omfattende og udbytterigt privat-offentligt samarbejde, fordi vi har en meget smidig og kreativ privat sektor, som kan samarbejde med en kompetent og effektiv offentlig sektor. Samtidigt er det danske samfund præget af en meget høj grad af tillid og åbenhed, hvilket resulterer i transparens og et lavt niveau for korruption. Dette styrker mulighederne for at få et samfunds- og erhvervsmæssigt udbytte af samarbejder mellem de to sektorer.</p>
Effekter og potentialer <p>Komplicerede infrastruktur- og velfærdsløsninger binder meget store økonomiske ressourcer, ligesom deres etablering og drift lægger beslag på store andele af det løbende forbrug. Det gælder ikke alene i Danmark – det gælder i stadig større dele af verden, hvorfor der vil være en stor efterspørgsel på evnen til at drive samarbejder på grundlag af stabile modeller.</p> <p>En vellykket innovation på området vil kunne bidrage til betydelige besparelser på de enkelte projekter – og dermed frigøre ressourcer til løsning af andre højt prioriterede samfundsopgaver.</p>

Metoder til begrænsning af recidivet blandt kriminelle
Forslagets prioritet Der er ikke prioriteret mellem AC's forslag til indsatsområder.
Resumé Der bindes mange ressourcer i behandlingen af kriminelle, som går fra mere vækst- eller tryghedsskabende aktiviteter i samfundet. En begrænsning af recidivet vil betyde frigørelse af ressourcer i arbejdsstyrken, ligesom en indsats vil kunne resultere i styrkelse af det tillidsniveau i befolkningen, som er et kendetegn for det danske samfund. Danmark har et særligt afsæt for en indsats med den samfundsmodel, der bygger på et højt (og dermed effektivt) tillidsniveau, som understøttes af et forholdsvis højt tryghedsniveau. Indsatsområdet knytter an til FORSK2020-visionen om et kompetent samfund med sammenhængskraft.
Udfordring og muligheder Tilbagevenden til ny kriminalitet er især udtalt for den organiserede kriminalitet og almindelig berigelseskriminalitet. Kriminalitet er en stor belastning for samfundet, dets virksomheder og borgere. Dertil kommer, at udgifter til såvel efterforskning, retspleje og sanktioner er betydelige. En vellykket indsats for begrænsning af recidivet vil derfor betyde væsentlige aflastninger på flere af de områder, der har afgørende indflydelse på samfundets kvalitet og udvikling.
Målsætning Det er målsætningen, at der på udvalgte kriminalitetsområder over en årrække sker en begrænsning af recidivet.
Innovationsbehov Der er behov for afklaring af de afgørende årsager til den aktuelle situation, hvor der kan iagttages et større recidiv. Hvilke forhold i det udvalgte kriminalitetsfelt medvirker til et overnormalt recidiv, hvilke karakteristika præger lovovertrædere og deres miljø, og hvilke forhold efter udstået sanktion peger på øget risiko for recidiv? På den således afdækkede baggrund er der behov for udvikling af metoder til forandringer af forholdene, der er identificerede som begrundelse for et overnormalt recidiv. Der vil være behov for at trække på kompetencer og indsigter fra sociologi, samfundsvidenskab, psykologi, jura og socialpædagogik mv.

Selv om mennesket ikke er en maskine, er der en række karakteristiske handlingsmønstre, der kan iagttages, genkendes, vurderes og påvirkes. Der er behov for udvikling af metoder, der kan justere de uhensigtsmæssige handlingsmønstre og lede tidligere kriminelle ind i mere sædvanlige og anerkendte løbebaner end gentagen kriminalitet.

Der er behov for en innovativ tilgang til erstatning af den opdragende og holdningsmæssige "effekt", der søges gennem den offentlige debat, men som næppe sætter sig noget som helst spor i den virkelige verden, da debatten ikke henviser sig til de mennesker, det vedrører – de en gang domfældte.

De danske forudsætninger

Danmark har et særligt afsæt for en indsats med den samfundsmodel, der bygger på et højt (og dermed effektivt) tillidsniveau, som understøttes af et forholdsvis højt tryghedsniveau.

Effekter og potentialer

Der er betydelige gevinster at hente ved at begrænse recidivet. Og der er en betydelig viden om de forhold, der hhv. udvikler og hæmmer recidivet. Metoderne til at sikre den anvendte viden gennemslag i forhold til løsningen af problemet er imidlertid fraværende. Der er derfor et betydeligt potentiale i, at skabe sammenhæng i og effekt af metoder, der reelt kan nedbringe recidivet. Indsatsen kan målrettes et udvalgt kriminalitetsfelt som pilotprojekt.

Udvikling af eksportkoncepter for små og mellemstore virksomheder
Forslagets prioritet Der er ikke prioriteret mellem AC's forslag til indsatsområder.
Resumé Dansk eksport bæres af en lang række virksomheder, hvoraf en stor del ikke er af betydelig størrelse. Der er et stort potentiale for at udvikle den i forvejen stærke danske eksport, ved at udvikle effektive koncepter for placeringen af virksomheder på udenlandske markeder. Det officielle eksportarbejde har i høj grad fokus på den praktiske understøttelse af eksportaktiviteter og meget mindre på mulighederne for modning af eksportpotentiale i virksomhederne. Indsatsområdet knytter an til FORSK2020-visionen om et effektivt og konkurrencedygtigt samfund.
Udfordring og muligheder Danske virksomheder er dygtige eksportører – når de er på internationale eksportmarkeder. Der gøres et stort arbejde i erhvervsorganisationer og i samspil med det offentlige for at understøtte og styrke dette arbejde. Der er imidlertid den særlige udfordring, at den danske erhvervsstruktur betinger, at en meget stor del af eksporten skal bæres af mindre virksomheder, som har en mindre kritisk masse i forhold til at omsætte eksportpotentialet på en offensiv platform. Et mere effektivt udviklingsarbejde, der kan sættes ind for modningen af eksportpotentialet i små og mellemstore virksomheder og skabe offensive platforme for afprøvning af potentialet, vil kunne styrke den danske eksportudvikling og gøre den mere robust.
Målsætning Det er målsætningen at øge andelen af små og mellemstore virksomheder, der opnår en solid placering på internationale eksportmarkeder.
Innovationsbehov Eksport er ikke alene et spørgsmål om de rigtige produkter eller ydelser på det rette sted til den laveste pris. Det er i lige så høj grad et spørgsmål om at præsentere produktet i den rette sammenhæng, at være indforstået med den kulturelle og forhandlingsmæssige norm på markedet og at kunne afkode og matche forventninger til produktets udvikling og tilpasning.

Men først og fremmest er det et spørgsmål om at erkende og forme det potentielle, virksomheden besidder i forhold til muligheder på eksportmarkedet. Afdækning af potentialer samt tilegnelse og anvendelse af eksportkompetencer kræver innovation på linje med innovation inden for udbredelse af digitale kompetencer.

De danske forudsætninger

Dansk erhvervsliv er estimeret på en række internationale markeder, hvorfor der er et afsæt for udnyttelse af det allerede skabte afsæt.

Effekter og potentialer

Alene det skift af niveau i eksporten fra et tidspunkt med stor hjemmemarkeds efterspørgsel til nu, hvor der er en meget beskedne efterspørgsel, vidner om latente potentialer, der kan omsættes. Dette er sket uden den optimering, der kunne bibringes fra en målrettet innovationsindsats.

Øget fastholdelse i og udbytte af uddannelse af indvandrerdrengene
Forslagets prioritet Der er ikke prioriteret mellem AC's forslag til indsatsområder.
Resumé For at sikre gennemslag af investeringerne i at sikre en øget arbejdsstyrke, der tillige repræsenterer et samlet øget uddannelsesniveau, er der behov for at afsøge mulighederne for at begrænse den afskalning af arbejdsstyrken og navnlig af dens uddannelsesniveau ved det markante frafald fra uddannelse blandt indvandrerdrengene. En sådan indsats vil også inkludere større ligestilling og øget mangfoldighed. Samlet er der behov for at sikre en mere systematisk udnyttelse af arbejdsstyrkens talent. Det vil forde en målrettet indsats for læringsinnovation, der kan have såvel generelle som helt specifikke målsætninger – her en indsats målrettet drengene med indvandrerbaggrund. Vi har i Danmark nogle særlige forudsætninger takket være en meget inkluderende uddannelsestradition, mens vi er særligt udfordret grundet et opbrud i en hidtil meget homogen befolkning. Indsatsområdet knytter an til FORSK2020-visionen et kompetent samfund med sammenhængskraft.
Udfordring og muligheder Den demografiske udvikling med et stigende antal ældre og et faldende – eller i hvert fald ikke stigende – antal i den almindelige arbejdsalder har udfordret mange af samfundets strukturer. Deraf en række reformer i de seneste par tiår. Det har været fraværende at sikre øget tilgang til uddannelsessystemet gennem en målrettet indsats over for grupper, der har været mere eller mindre uddannelsesfremmede. Uddannelse er blevet anset for at være noget, som alle gerne ville have, hvis der ellers var muligheder for at komme ind på de uddannelser, man havde talent og/eller interesse for. Dette er tydeligvis ikke et realistisk udgangspunkt, for uddannelse er for mange ikke så attraktiv, som det forudsættes at være. Store grupper af unge i det danske samfund når desværre til den konklusion, at uddannelse ikke er noget for dem. Heriblandt er det fremtrædende, at det gælder en stor gruppe drengene med indvandrerbaggrund. Det er et stort tab af talent for det danske samfund, som er blevet åbenlyst grundet den ovennævnte beskæftigelsesmæssige udvikling. Det skal være og er muligt for det danske samfund at udløse langt større andele af det talent, der er lejret i de unge årgange.

<p>Målsætning</p> <p>Det er målsætningen at skabe en betydelig vækst i andelen af drenge med indvandrerbaggrund, der gennemfører en studieforberevende og/eller erhvervsforberedende uddannelse.</p>
<p>Innovationsbehov</p> <p>Der er behov for afklaring af de afgørende årsager til den aktuelle situation, hvor den alment inviterende attitude over for unge til at tage en uddannelse fejler over for større grupper unge, herunder en stor gruppe drenge med indvandrerbaggrund. I fortsættelse heraf er der behov for udvikling af tilgange, metoder, medvirken, regeldannelse, incitamentsstrukturer og mere for at overkomme de hindrende årsager. Der vil være behov for at trække på kompetencer og indsigter fra sociologi, samfundsvidenskab, psykologi, jura og pædagogik.</p>
<p>De danske forudsætninger</p> <p>Vi har i Danmark nogle særlige forudsætninger takket være en meget inkluderende uddannelsestradition, mens vi er særligt udfordret grundet et opbrud i en hidtil meget homogen befolkning.</p>
<p>Effekter og potentialer</p> <p>Et gennembrud på dette område vil bidrage til løsning af en lang række af de udfordringer, det danske samfund står over for:</p> <ol style="list-style-type: none">1) Gennemførelse af uddannelse øger tilbagetrækningsalderen og arbejdstiden og øger dermed arbejdsstyrken.2) Gennemførelse af uddannelse øger produktiviteten for den enkelte – både gennem eget bidrag og evnen til at profitere af andres produktivtetsbidrag.3) Gennemførelse af uddannelse reducerer behovet for offentlige ydelser til dækning af forsørgelse i perioder med arbejdsløshed, sygdom mv.

Akademikernes Centralorganisation

Færre patienter med alvorlige psykiske bivirkninger af somatisk sygdom
Forslagets prioritet Der er ikke prioriteret mellem AC's forslag til indsatsområder
Resumé Der skal udvikles en mere systematisk og evidensbaseret indsats for at færre patienter får alvorlige psykiske bivirkninger i forbindelse med somatisk sygdom. Innovationsindsatsen skal foregå på de somatiske afdelinger og være tværfaglig og der er både brug for en forskningsmæssig og en praksisrettet indsats, der kan føre til erfaringer og resultater, som kan anvendes bredt både i det danske sundhedsvæsen og internationalt. Indsatsområdet knytter an til FORSK2020-visionen om et samfund med sundhed og livskvalitet.
Udfordring og muligheder Antallet af patienter med kronisk sygdom stiger – og behandlingstiden og dermed kontakttiden med sundhedspersonalet reduceres fortsat. Sammen med den demografiske udvikling og flere pleje- og behandlingskrævende ældre kommer det til at lægge et øget pres på det samlede sundhedsvæsen fremover. Den udfordring sundhedsvæsenet dermed står overfor kan i en vis udstrækning afhjælpes ved et bredere syn på sundhed og sygdom, hvor de psykiske aspekter ved somatisk sygdom ikke kun medtænkes i behandlingen men også i den efterfølgende rehabilitering. At få konstateret en alvorlig, kronisk eller livstruende sygdom er en stor omvæltning i tilværelsen og vil for mange medføre en psykisk reaktion og for nogle en egentlig krise. Den tværfaglige indsats bør derfor styrkes for at medvirke til bedre sammenhæng i sundhedssystemet og i patientforløbene, såvel ved akutte som ved kroniske tilstande. Psykologfaglig ekspertise bør fremover i langt højere grad integreres i sygdomsbehandlingen. Opmærksomhed om patientens psykiske og fysiske helbred kan optimere behandlingseffekten og dermed forebygge tilbagefald samt sikre, at patienten opnår den bedst mulige funktion. Gevinsten vil være, at patienten stabiliseres, så denne kan fungere i sit liv, sin familie og i samfundet generelt og eventuelt med tilbagevenden til arbejdsmarkedet.
Målsætning Målsætningen er, at færre patienter får alvorlige psykiske bivirkninger i forbindelse med somatisk sygdom og at flere kan vende tilbage til deres tidligere hverdag og til arbejdsmarkedet efter et alvorligt somatisk sygdomsforløb.
Innovationsbehov Generelt er vores behandlingssystem ikke tilstrækkelig gearet til at tage hånd om de psykiske reaktioner, som somatisk sygdom kan afstedkomme. Effektivisering og individuelt voksende behov hos den enkelte patient udfordrer den sundhedsprofessionelle, og på en del områder er der et udækket behov i forhold til opgavevaretagelsen på det psykiske område.

Der bør derfor iværksættes en mere systematisk og dækkende innovativ indsats i forhold til at styrke tværfagligheden på de somatiske hospitalsafdelinger inklusive udvikling og spredning af evidens og erfaringer generelt i sundhedsvæsenet.

Der er behov for øget psykologfaglig bistand på relevante hospitalsafdelinger med henblik på at etablere forsøgsprojekter, hvor der er et fagligt belæg for, at psykologisk intervention vil være relevant for patientgruppen. Sideløbende hermed er der et stort behov for at styrke forskningen i de psykiske aspekter ved alvorlig somatisk sygdom.

Centrale aktører i et partnerskab omkring denne indsats er hospitalerne, Danske Regioner, Sundhedsministeriet, Dansk Psykologforening, Lægeforeningen og eventuelt patientforeningerne.

De danske forudsætninger

Danmark har et velfungerende sundhedsvæsen med gode muligheder for at gennemføre en innovativ indsats med kombination af praksis og forskning med henblik på at indsamle og evaluere erfaringerne med den tværfaglige indsats. Nogle afdelinger i det somatiske hospitalsvæsen har allerede etableret en velfungerende tværfaglighed i behandlingen, men det er mere eller mindre tilfældigt, hvor psykologer i dag er inddraget i behandling og rådgivning fx på børneafdelinger, onkologiske/palliative afdelinger og smertecentre. Der er således brug for en mere systematisk og evidensbaseret indsats bredt i sundhedsvæsenet.

Effekter og potentialer

Effekten af en mindre risiko for at alvorligt og/eller kronisk syge patienter får alvorlige psykiske bivirkninger af deres sygdom vil - udover den enkelte patients øgede livskvalitet – kunne forventes at være færre udgifter til efterbehandling, genindlæggelser samt færre udgifter til sygedagpenge og førtidspension. Derudover kan indsatsen bidrage til et øget arbejdsudbud, idet der er større mulighed for at patienter med alvorlig somatisk sygdom, kommer tilbage til arbejdsmarkedet efter endt behandling.

Akademikernes Centralorganisation

Kompetencer der styrker grøn omstilling
Forslagets prioritet Der er ikke prioriteret mellem AC's forslag til indsatsområder
Resumé Der skal udvikles en særlig fokuseret indsats og dannes en ny type partnerskaber mellem virksomheder og uddannelsesinstitutioner med det formål at hæve uddannelses- og kompetenceniveauet inden for de områder og brancher, som skal bidrage til at gennemføre den grønne omstilling. Indsatsen skal bidrage til at fastholde den konkurrencefordel, som de danske virksomheder hidtil har haft, fordi Danmark har haft tradition for regulering af miljø og ressourcer. Indsatsområdet knytter an til FORSK2020-visionen om et samfund med grøn økonomi.
Udfordring og muligheder Set i et globalt perspektiv er omstilling til et grønnere Danmark tvingende nødvendig, og der er stærkt brug for nytænkning i forhold til, hvordan Danmark fortsat kan vækste samtidig med, at vi mindsker vores ressourceforbrug. Danmark har haft tradition for regulering af miljø og ressourcer, hvor det har været påkrævet at producere under hensyn til ressourceknaphed og mindskning af forurening og spild. Den knowhow har givet danske virksomheder et forspring i den globale konkurrence om at producere mere ressourceeffektivt. Det er en konkurrenceparameter, som vil få øget betydning i de kommende år, og det betyder også, at der bliver et øget behov for, at virksomhederne har medarbejdere med de rette kompetencer til at fastholde konkurrencefordelen. Udfordringen er, at flere af de brancher, som skal bidrage til den grønne omstilling, traditionelt har medarbejdere med et gennemsnitligt betraget lavt uddannelsesniveau, eksempelvis landbruget, fødevarerektoren, transportsektoren og byggebranchen. Der er således brug for en særlig indsats for at sikre, at medarbejderne inden for de sektorer, der skal bidrage til at gennemføre den grønne omstilling, også har kompetencerne til at være drivende i den udvikling.
Målsætning Det er målsætningen at hæve uddannelses- og kompetenceniveauet i virksomhederne inden for de områder og brancher, som skal bidrage til at gennemføre den grønne omstilling, eksempelvis inden for vand, energi, miljø og affaldshåndtering.
Innovationsbehov Der er brug for efter- og videreuddannelse og opgradering af færdigheder i den del af arbejdsstyrken, der arbejder i institutioner og virksomheder, som regulerer eller arbejder med grøn omstilling af produkter og services. Det kræver ikke blot nye kurser og efter- og videreuddannelser, men også nye systemer og samarbejdsformer, som kan sikre, at virksomhederne hurtigt og effektivt kan få dækket deres kompetencebehov.

På kort sigt er der således brug for en ny fleksibel struktur som forudsætning for at kunne opnå gevinster, dvs. at der skal kunne foregå en hurtig og smidig udvikling og udbud af kursus- og uddannelsesstilbud i tæt samarbejde med virksomhederne og med mulighed for en løbende tilpasning af tilbuddene. Ellers vil det være for sent set i forhold til den oprustning som en række andre lande er i gang med på de grønne områder.

På længere sigt er der også brug for en mere strategisk fokusering på de grønne områder i uddannelserne generelt, men tidsfaktoren gør, at det traditionelle system for udvikling og godkendelse af uddannelser ikke vil kunne dække behovet for nye tilbud inden for dette felt.

Der er behov for, at et bredt spektrum af aktører bidrager til udviklingsindsatsen, herunder virksomheder, relevante ministerier, uddannelsesinstitutioner og organisationer. Men samtidig er der brug for at udvikle en ny og fleksibel partnerskabsmodel, så indsatsen tilpasses det konkrete behov i en smidig og virkelighedsnær dialog på det enkelte grønne felt.

Med udgangspunkt i disse forudsætninger må der udvikles en plan for sikring af kompetencer og viden, der styrker grøn omstilling. I første omgang må der fokuseres på de grønne indsatsområder, som udspringer af regeringens handlingsplaner i forlængelse af anbefalingerne fra de tre vækstteams vedr. vand, bio og andre miljøløsninger, energi og klima og fødevarer - samt anbefalingerne fra Erhvervspanelet for Grøn Omstilling.

Derudover må der medtænkes kompetencer fra hele værdikæden – fra innovation til produktion, fra finansiering til jura. Der bør være fokus på udvikling af uddannelser og kompetencer, der giver medarbejderne forståelse for bæredygtig udvikling, ressourceeffektivitet og miljøbeskyttelse.

Som en del af planen skal der etableres et samarbejde mellem virksomheder og uddannelsesinstitutioner, som i fælleskab skal bidrage ikke blot til indholdet af uddannelser og kurser, men også til markedsføring af de uddannelsesstilbud, som er vigtige for grøn omstilling. Endelig er der brug for et samarbejde om projekter, der kan bygge bro mellem undervisning, forskning, udvikling, produktion og markedsføring inden for de felter, hvor grøn omstilling er vigtig.

De danske forudsætninger

Danmark har både en aktuel konkurrencefordel på en række af de områder, hvor der satses hårdt på grøn omstilling – og samtidig har Danmark en stærk efter- og videreuddannelsestradition, der giver gode muligheder for at udvikle en mere fleksibel model for kompetenceudvikling, der særligt rettes mod disse områder.

Effekter og potentialer

Et øget uddannelses- og kompetenceniveau inden for de områder, der bidrager til grøn omstilling, vil være et vigtigt skridt på vejen til at styrke dynamikken i virksomhederne og på sigt medvirke til at opretholde den danske konkurrencefordel inden for disse felter. Desuden vil udviklingen af en fokuseret indsats og partnerskaber på dette område, kunne danne skole for styrkelsen af uddannelses- og kompetenceniveauet inden for andre dele af den private sektor, jf. målsætningen fra regeringens innovationsstrategi om at øge andelen af højtuddannede i den private sektor.